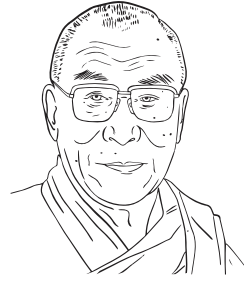

Dalai lama

Dalai lama är inte namnet på en speciell person, utan benämningen på Tibets religiösa och politiska överhuvud. Dalai – som betyder ”ocean” eller i religiös översättning ”oändlig vishet” – är den mongoliska titel som den tredje Dalai lama (1543 – 88) gavs av mongolkhanen Altan. Lama betyder ordagrant ”den överlägsne” och i religiös mening ”andlig lärare”.

Dalai lama betraktas som en inkarnation av barmhärtighetens bodhisattva Chenresi (på sanskrit Avalokiteshvara), som är Tibets skyddshelgon. Det sägs att Chenresi har frigjort sig från okunnighet, lidande, begär och alla illusioner och på det viset befriats från återfödelsernas kretslopp (samsara) vilket resulterat i att han nått buddhismens högsta andliga stadium, nirvana. Han ser fortfarande lidandet i världen och genom det medlidande som det väcker hos honom bestämmer han sig för att reinkarnera. Det betyder att han låter sig förkroppsligas i vår värld för att befria också människorna från återfödelsernas kretslopp.

“If you think you are too small to make a difference, try sleeping with a mosquito.”

Citat av Dalai Lama

Den nuvarande Dalai lama, Tenzing Gyatso, är den fjortonde i ordningen. På grund av det politiska läget, Kinas invasion av Tibet år 1950 och det förtryck som ägt samt äger rum i Tibet, lever han sedan 1950-talet i exil i Indien. Laman är populär och beundrad också i väst, ett resultat av att han lyckats föra ut buddhismens budskap om kärlek och medkänsla.

Dalai lama ses av många som en moralisk ledare i världen och som Mahatma Gandhis främste efterföljare då det gäller att tillämpa ahimsa, principen om icke-dödande eller icke-våld. Om man vill försöka beskriva hans betydelse för människors liv kan man jämföra honom med exempelvis den katolske påven.

Hur väljs en ny Dalai Lama?

Efter att en Dalai lama dött börjar man söka efter den nye laman. Den tibetanska regeringen sänder ut en delegation med uppdraget att finna det barn i vilket Chenresi har återfötts. Det här gör man genom att välja ut ett antal

<https://o-lika.fi/dalai-lama/>

tänkbara barn och testa dem på olika sätt. Bland annat ska de visa om de känner igen personer och föremål från den förre Dalai lamans omgivning.

Tenzing Gyatso, den nuvarande laman, föddes 6 juli 1935 i Amdo i östra Tibet och upptäcktes redan som två-åring vara den nye Laman. År 1940 installerades han i Lhasa och fick gå igenom den traditionella utbildning som getts åt alla lamor. Utbildningen består bland annat av studier i historia, buddhistisk doktrin, logik och meditationsövningar.

År 1989 tilldelades Dalai lama Nobels fredspris med motiveringen:

I sin kamp för frihet åt Tibet konsekvent har Dalai lama motsatt sig användandet av våld. Han har istället förespråkat fredliga lösningar baserade på tolerans och ömsesidig respekt. Dalai lama har utvecklat en fredsfilosofi grundad på en djup vördnad för allt levande och på grundval av universellt ansvar som omfattar hela mänskligheten och naturen.

En enkel buddhistmunk

När man ber Dalai lama att beskriva sig själv, säger han att han är en enkel buddhistmunk. Genom årens lopp har han rest över hela världen för att förmedla sitt budskap. För det fredsarbete han gör har han mottagit inte bara Nobels fredspris utan även andra utmärkelser, priser och hedersdoktorat. Dalai lama är också författare eller medförfattare till fler än 110 böcker.

Den 29 maj år 2011 tog Dalai lama ett steg bort från det politiska beslutsfattandet och flyttade över det ansvaret till den demokratiskt valde ledaren. Då han gjorde så sattes punkt för den långa traditionen (368 år) av Laman som både religiös och politisk ledare. Samma år, 2011, gjorde han följande uttalande:

When I am about ninety I will consult the high Lamas of the Tibetan Buddhist traditions, the Tibetan public, and other concerned people who follow Tibetan Buddhism, and re-evaluate whether the institution of the Dalai Lama should continue or not. On that basis we will take a decision. If it is decided that the reincarnation of the Dalai Lama should continue and there is a need for the Fifteenth Dalai Lama to be recognized, responsibility for doing so will primarily rest on the concerned officers of the Dalai Lama's Gaden Phodrang Trust.

Vi får alltså se framtiden an, blir det en femtonde lama eller inte?

<https://o-lika.fi/dalai-lama/>